

726.5

Szerző

Cím *A fővárosi plébániák.*

Hely

Idő

"1913"

Forrás:

Az Est

Személy

Bp.

(Hely)

1913 1/12

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Oldalsz.

Helyszám

A fővárosi plébániák

— *Az Est* tudósítójától. —

Megirtuk, hogy az új hercegprímás egyháztői működésének egyik legközelebbi programpontja a fővárosi plébániák megszaporítása. Csernoch primás terve az, hogy egy-egy közigazgatási kerületi hatáskörrel bíró plébániát két vagy több hatásköri körzetre oszt és a fővárosban székelő szerzetesrendeket bizza meg az új plébániák szervezésével.

E kérdés jelentőségéről és a primás tervének várható következményeiről egy igen illetékes forrásból a következőket közlik velünk:

— Már a régi primás idejében kísérletek történtek a plébániák szaporítására és Vaszary Kolos leiratilag kérte a kegyuraságot gyakorló fővárost, hogy új plébániákat állítson egyik-másik kerületben. Ekkoriban a *Ferenc-, József-, Teréz- és Erzsébet-városról* volt szó. A főváros azonban, minthogy egyéb templomépítési és fentartási költségekhez amúgy is bőven hozzájárul és mint kegyur kötelezettségekre, újabb beruházásra kötelezhető nem volt, tartózkodott a dologtól.

Csernoch tehát a plébániák rendi alapon való szervezésével próbálkozik. De ez is csak egy kényelmes, de nem eredményes megoldás. Mert itt áll a kegyuraság kérdése. A főváros erre sem lesz kapható, de valószínű, hogy a hercegprímás sem vállalja. Maradna tehát, hogy a szerzetek a rend vagyonából áldoznak a plébánia-állítás egynként másfél millió koronányi költségeit. Ebből azonban az egyházi liberálisok legvalószínűbb neresége várható, mert hiszen a rendek így teljesen kivénnek a hasznos és politikailag teljesen független világi papság kezéből a nép lelki vezetését. Ma, a mikor a szerzetrendeket minden országból lehetőleg kiküszöböljük, a tanítással és ápolással foglalkozók kivételével, éppen Budapesten ápolnak az ultramontanizmust?

— De e rendi szervezés útján ahogyan kapnának új erőket az egyházi funkciókra, mert a szerzetrendi papok működési tere is csak két irányban bővülne: az esketéssel és a temetéssel, a mit eddig is elbírtak látni a plébánosok és káplánjaik. Gyóntatást és nűsézést eddig is végeztek a szerzetek.

— Mindebből látható, hogy a primás terve csak kétes értékű megoldás a fővárosi katolikus nép lelki szükségletének ellátására. Ebből a célból a legelső és legkivánatosabb lépés a fővárosnál, mint kegyuraságnál már régen szóbanforgó revízió, a stóladijak egységtése volna. A fővárosban ugyanis még mindig a szabadstóla divik, a mi azt jelenti, hogy a pap annyit kér, a mennyit akar és hogy például a Bazilikában nincs ezer koronánál olcsóbb temetés, vagy esküvő. Meg

kell szabni a stóladijak maximumát és a stóladijtáblázat első grádusa *ingyenes legyen*, de az ehhez való jogosultságot ne csak hatósági szegénységi bizonyítvánnyal lehessen igazolni, hanem bizonyos alsó néposztályba való tartozás is kvalifikáljon erre. Ez által hatásos érve esnék el a szocialistáknak, kik óva intik a népet az egyházi élettől, a melynek szolgáltatmányaiban csak akkor részesülnek, ha a pénzüket oda viszik.

Forrásunk értesülése szerint a fővárosnál legközelebb a papválasztás reformjára készülnek és érdekes, hogy éppen Hock János, a kiról azt beszélték, hogy a józsefvárosi plébánosságra való megválasztását főként idegen felekezetűek szavazatainak köszönhetné, fog felszólalni a közgyűlésen, hogy vegyék ki a plébánosválasztás jogát a közgyűlés kezéből és utalják tanácsi döntés hatáskörébe. Hock főérve az, hogy idegen felekezetűek ne avatkozzanak a papválasztásba s a tanácsban választás esetén megkérnék az idegen felekezetű tanácsnokokat, hogy tartózkodjanak a szavazástól.